

Kort rapport från Emåförbundet avseende 2025:

Emåförbundet är en serviceorganisation till kommunerna Eksjö, Hultsfred, Högsby, Mönsterås, Nässjö, Oskarshamn, Sävsjö och Vetlanda när det gäller vattenfrågor. Huvudsakliga arbetsuppgifter är: miljöövervakning, vattenhushållning, vattenförvaltning, våtmarksarbete, vattendragsrestaurering och kalkning.

I Emåförbundet ingår - förutom de åtta kommunerna - två län, diverse intresseorganisationer, bevattningsföreningar, jordbruksföretag med flera. Styrelsen väljs vid årsstämman och består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Vid årsstämman 2025 invaldes undertecknad till ordinarie ledamot i styrelsen. Tidigare har "naturintressets" representant enbart varit ersättare. Styrelsen sammanträder fyra gånger per år.

Till skillnad mot förra året har Emån under 2025 präglats av mycket låga vattennivåer. Detta har krävt särskilda insatser för att kunna hushålla med vattnet. En ny verksamhetsgren har därför föreslagits: *Förrättning för vattenplanering och vattenhushållning*. Det handlar om ett nytt kollektiv och skulle i så fall bli det första i Sverige. För Emåförbundets del skulle det innebära ännu fler medlemmar än de nuvarande 93.

Under 2025 har grundvattennivåerna i området legat extremt under det normala. Förr var det översvämningar som var Emåns utmaning medan det på senare år varit torkan. Inom Emåns avrinningsområde finns 82 sänkta sjöar. Dessa bidrar till det försämrade läget. Men också 30 000 hektar mindre vårmarker i området. Det innebär att 81 miljoner m³ vatten har gått förlorade. Många åtgärder föreslås för att fördröja avrinning och höja lågvattennivån.

Idag finns nivåmätare för vattnet på flera ställen. Eftersom 3G-nätet försvinner blir det enorma kostnader för att byta ut mätstationerna.

Den nya andelsberäkningen för recipientkontroll som började gälla 2025 innebar 40 nya medlemmar. Denna kontroll är en gemensam övervakning av vattenkvaliteten i Emån, där varje medlem i form av verksamhetsutövare har ett andelstal. Enligt lagen om vattenförbund ligger andelstalet till grund för medlemmarnas avgift till förbundet.

De frågor som jag drivit under året har varierat inom såväl miljö & resiliens som ekonomi & administration. Bland annat har jag verkat för att identifiera de hinder som finns för att kunna få till såväl förståelse som en helhetssyn bland alla olika organisationer som är beroende av Emåns vatten. Jag har också förespråkat en modernisering av språket i samband med översynen av stadgarna.

För den som vill veta mer om verksamheten kan följa Emåförbundet på Facebook eller läsa mer på hemsidan – www.eman.se.

Eva Ekenberg, Eksjö